

ACC. N:R M. 16846:1-21.

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Månsson, Lössdala
Härad: V. Göinge Berättare: " " "
Socken: N. Mellby Berättarens yrke: f. d. lantbrukare
Uppteckningsår: 1967 Född år 1888 i N. Mellby

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kalas. s. 1-21.

LUF 134

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16846:/.
1

Svar på frågelistan angående K a l a s.

Vilka krav som ställdes på en sammankomst för att den skulle kallas "Kalas"? Ja maten skulle givetvis vara lite bättre än vanlig vardagsmat och deltagarna i måltiden fick också vara mera än en eller två till antalet. Den vanligaste benämningen på "Kalas" var "Gille". Det nämndes om Majgille, Höstgille, Auktionsgille, begravningsgille, Födelsegillemen nästan aldrig Bröllopsgille och namnsdagsgille, för namnsdagarna firade man inte i äldre tider och knappast nu heller.

Gille som gällde vissa arbeten var ju "Brydegille" när man bröt linet med grannarnas hjälp. Skättegille när linet skäcktades, och Tröskegille när den dryga tröskningen var överstånden. De flesta av de här uppräknade arbetsgillena, de har alldeles upphört för länge sen. Ångtröskan kom allmänt i bruk redan på 1910-talet och trösket avverkades på en a två dagar på ett vanligt bondställe (Familjejordbruk) och linberedningen, med alla dess arbetsmoment, upphörde ungefär samtidigt i början på detta sekel. Det är tydligt att det blev fest när släktingar kom på besök och så långt det var möjligt sände man

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

RAF 134

24/7-67

ACC. N:R M. 16846:2.

på
då också bud någon mer släkting till lite extra fest då man talade om släktminnen. Att man ordnade kalas -eller gille- utan någon särskild anledning förekom ofta. Det hände i regel när det vart en liten paus i arbetet vid jordbruket. Man hade lite tid och bjöd till sig några vänner.

Vilka som höll kalas ?

Ja det var inte bara de rika och välbärgade-- även de mindre bemedlade försökte bjuda hem sina vänner någon gång då och då.

Vissa familjer hade en särskild benägenhet för kalas--de rent av kalasade sig till fattigdom. Kalasen kostade pengar och arbetet försumrades därigenom, så förlusten blev tvåfaldig. Vi har ju en del Herregårdar i trakten ,Såsom Gunnarp,Korsaröd i Tjörnarps socken. Fredriksberg,Oscarsfarm, Mellby Gård och Maglö ,och Ljungarum i N. Mellby socken . Ägarna till dessa och en och annan storbönde som utmärkt sig på något sätt-- blivit nämndeman, kommunalordf, auktionsman eller kyrkovärd de bjöd^si regel till varandra . Då de träffades till gille blev det rätt långa åkturer i finaste vagnen och dito seldon och hästar . Eljest var det byn som utgjorde ett gilleslag om inte byn var för stor.

2
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:3.

Sösååala by var allt för stor för ett gilleslag, det blev ett lag framme i gamla byn och ett i den södra delen -benämnt Vätteryd-- och det gick bra då alla var införstådda med denna ordning. Möllare, smeder och andra hantverkare och även dem som gick på dagsverke var var helt införlivade i byalivet och deltog i såväl arbete som högtider.

Lärarinnan kom med på många kalas därför att hon hade genom skolan-kontakt med familjerna, och stod högt i kurs ^{hon}blad dem.

När någon dog i byn, särskilt om det var en gammal människa, så blev den vanligen mycket att uträtta inte endast på det ställe där någon dött utan, utan hela byn levde med i bestyren och hjälpsamheten kom till synes mer än eljest. Innan begravningsdagen skulle det städas på gården ute och inne. Utfartsvägen skulle kantas med enar, de finaste man kunde finna. Ett par av de äldre damerna i byn var behjälpliga med att lägga den döde tillrätta t kistan och ordna med ett likrum i något uthus. Bjudningskortet trycktes och de flesta bars ut till mottagarna. Till en hederlig begravning hörde inte bara att den döde skulle följas till graven av så många som möjligt utan de bjudna skulle och vara med på gillet.

3
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R

M. 16846:4

4
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Man vidtalade en matlagerska som kom ett par dagar före begravningsdagen . Det blev vanligen slakt och bak så man kalasade på egna produkter så långt det nu gick. Handlaren hade hela ^{poslin} servicer som som lånades bort gång efter annan och det fick hämtas hem . Grannarna lånade bort stolar och annat som kunde behövas till en stor samling.

Rätt ofta blev det trångt på ett ställe där de hade små rum ,och en del av gästerna fick skiftas om att stå. När en maträtt serverades åt först damerna, och sen man diskade undan efter dem, blev det herrarnas tur och så åt man lag efter lag och gillet varade i flera timmar . Smörgåsbord först med skinka med senap ,pressylta med rödbetor , sillsallat, och omeletter, ägg och löksill m.m. Sist åt man ost, en tjock skiva till en tunn smörgås ,man orkade inte mera. Var det riktigt förnämt gille blev det soppa efter ^{smörgåsbordet} och en fiskrätt före steken och till sist efterrätt vanligen inkokta päron med vispgrädde till.

Päronen var av egen skörd och grädden fick man från mejeriet .

När man till sist radade upp alla tårtor och sockerkakor som gästerna haft med som förning då kunde man inte äta mera utan tog en bit av varje sortering med hem i en papperspåse.

ACC. N:R M. 16846:5.

Som nämnts förut så varade en sådan måltid bra länge då varje rätt serverades till två matlag -damernas och herrarnas- och det tog tid.

Som ^{varande} barn vid sekelskiftet har jag varit med om många sådana gillen och det var tillställningar som länge bevarades i minnet och kommenterades efteråt. Det blev "eftergille" också och då var alla med som hjälp till på något vis och sådana som inte kunde vara med första dagen . Då var en del av matfaten länsade ,men det räckte ändå rikligt till åt alla. På tredje dagen skjutsades matlagerskan hem ,fick sin betalning i pengar och vanligen bra med smakbitar med hem också.

Sist fick man bära hem lånade stolar till grannarna och handlan- fick hem sitt porslin och ersättning för det som möjligen gått sönder.

Han gjorde allt bra förtjänst på affären för det hade handlats av diverse i hans affär före begravningen. Var det dödsfall på ett mindre ställe med små utrymmen då blev begravningskalaset därefter.

Alla i äldre tider gjorde det mesta möjliga för som det hette en hederlig begravning . Vi hade i byn en backstuga som kallades för "Vinterhyttan" -den finns ännu kvar vårdad av Hembygdsföreningen.

5
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:6.

När dess gamle innehavare, Anders Mårtensson dog, så ville änkan och de två barnen ändå bjuda på ett begravningsgille. Ett liten rum och ett kök med öppen spis var ~~hela~~ hela utrymmet . Konstigt nog så gick det med god vilja och det blev inte så många rätter . Vanlig mat med bruna böner med fläsk och gröt efteråt var något som alla tålde och blev mätta av. För dem som hade litet utrymme gick det bra att ordna begravningsgillet i närmaste bondgård - det hände ofta även hemma i mitt föräldrahem och det var ingen som nekade en sådan tjänst.

Hjälpsheten blommade ut vid sådana tillfällen som aldrig förr.

Det var inte ovanligt att man sände bud till sorgehuset och erbjöd hjälp med städning och dyligt och det blev aldrig tal om ersättning i pengar-en tjänst igen kunde det allt bli en annan gång.

Det var vid begravningar som man bjöd byalaget, stort eller litet och därtill givetvis den avlidnes släktingar med familjer, också barn var med. Självt har jag varit med när min mormor och morfar begravdes i Huaröds kyrka. Morfar var född 1819 och dog 1901 och mormor dog ett par år tidigare. och kommer mycket väl ihåg hur vi många kusiner träffades och --lekte-skam att säga, men vi förstod inte bättre.

6
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:7

Bröllopp var ju av helt annan karaktär än begravningarna. .

Brölloppet kunde ju planeras långt i förväg och förlades mest till någon av de kyrkliga högtiderna ,såsom påsk, pingst och midsommar.

Då var det inte så ~~säkert~~ säkert att man bjöd byalaget . Att brudens föräldrar skulle bestå brölloppet är ju en gammal sed och de fick bjuda både av sin egen släkt och givetvis också av brudgummens, ^{släkt} och brudparet närstående kamrater. Alltså, gästerna var utvalda på ett helt annat sätt än vid begravningar . Men byns folk kom med på sitt vis . De samlades i en grupp och marscherade till bröllopgården och ropade ut brudparet ~~upprepade~~ gånger -tärnor och marschalkar . De fick sin del av festen på så sätt att traktören och hans medhjälpare bar ut bricker med fyllda brännvinsglas, och dito vin för dem som inte gagnade sprit. Man hurrade för brudparet och tärnor och marschalkar och för traktören innan man gick hem igen.

Barndopen var i regel små tillställningar jämfört med bröllop och begravningar . Där var dopförrättaren--Prästen-- kanske hans fru också, gudmor och faddrar och deras familjer och några stycken till.

7
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:8.

Det kan tilläggas beträffande barndopen att det var brukligt att faderns /mannens/ syster skulle bära fram det första barnet till dopet om han hade en syster. Hustruns syster skulle bära fram det andra barnet om det fanns någon syster. Blev det flera barn i familjen, träffa man avtal med någon annan närstående som bar fram barnet till dopet.

Födelsedagskalasen var oerhört sällsynta i min barndom .När min född 1846 fyllde 50 år 1896 så gick han hemma i sitt arbete den dagen som andra dagar till bort åt e.m. då kom grannkvinnan hem till oss med en sockerkaka som gratulation och så blev det kaffe och prat ett par timmar -det var hela festen. Det är tänkbart att på stället där de gagnade sprit att man kom tillsammans och drack några "gökar" extra . Det ändrade sig så småningom och när far min fyllde 60 år var det allt lite mera fest. Bortåt 1910-talet var man allt igång med födelsekalas när det fylldes jämna årtal och det skrevs lite i tidningarna om den som fyllde år. Namnsdagskalas har inte slagit igenom och förekommer inte nu heller . Så långt jag vet.

På vilka sätt man bjöd ? Ja till begravningar så var det alltid med tryckta biljetter som bars ut till de närboende eljest sändes de

8
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

FAK 2

ACC. N:R M. 16846:9.

per post. Av naturliga skäl kunde ju dessa kort inte sändas så långt i förväg och man var angelägen om att få besked om den inbjudne kunde komma. O.S.A.stod det alltid och de initalierna förstod alla.

Bröllopbjudningarna sänder däremot ett par veckor före den utsatta tiden då brölloppet skulle hållas . Allt för att ge möjligheter för den inbjudna att ordna med den särskilda klädsel som var anbefalld .

Stod där högtidsdräkt ,då fick damerna skaffa sig ^singa klänningar och hade inte manfolken egen frack så fick de i god tid beställa hyrd frack. Vad det angivit klädsel--kavaj-- då var det enklare och billigare för alla parter, men under alla förhållande så skulle man ge besked om man tänkte komma. Att gästerna skulle trugas med flera bjudningar har jag ~~aldrig~~ aldrig hört talas om. Visst lejde man kokfru eller kokfröken ,serveringshjälp också och diskerskor alltsammans var nödvändigt om kalaset skulle hållas hemma i ett hem ,stort eller litet. Vi hade flera stycken i bygden som anlitades som kokerskor.

Vi hade fru Hanna Pettersson, änka med två döttrar . Hon hade nog av ekonomiska skäl lärt upp sig till kokerska och på så sätt tjänade till uppehållet i tider då ingen folkpensions ens var påtänkt.

9
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:10.

Hanna P.Sösdala var hemma hos oss flera gånger som kokerska. Så mins jag Per-Pers-Tilda från Vannaröd , gammal flicka men som gifte sig på gamla dar .Hon var en kvick och livlig liten dam som kunde sina saker. Nils Gunna-Anna från Lunnahöja var en annat kokerska som hade endast en hand ,men klarade sig fint ändå .Anna Samuelsson var en annan som anlidades vid kalasen som kokerska. Hon hade tjänat i stan i fina familjer och lärt sin fin matlagning . Dessa kokerskor hade det inte lätt ,då de skulle ut till de olika ställena där man hade obekväma kök -trånga -ja kanske med en öppen spis för riktigt länge sen. De olika kokerskorna hade i regel någon egen specialitet som de lagade och blev omtyckta just för sin egenartade maträtt.

Kokerskan tog allt befälet i Köket ,frun i huset hade givetvis diskuterat igenom vad som skulle lagas och sen var det kokfrun som förde befälet och gav order och diskerskorna vara lydiga tjänare hämta in saker och ting ,plocka undan och ställa det så bekvämt som möjligt för kokerskan . Severingsflickor fanns det ju rätt gott om.

I Sösdala samhälle var det flera som var upplärda i den konsten då

tidvis hjälpt till på Gästgivargården. *o.b.s. De omnämnda kokerskorna var kokerskor som visgysla*

10
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846' //

Serveringsflickan fick allt vara så där nätt och behändig och inte endast bära in maten utan redan vid ankomsten till gillesgården hjälpa till med dukning och ordna med blommor och stolgrupper på lämpliga ställen. Var man dukade vid de olika kalasen? Ja uteslutande inomhus. I något fall har jag varit på ett bröllop där all maten serverades i därtill uppslagit tält med riktigt brädgolv och hela den långa boningslängan nymöbelerad och fin, den användes till sällskapligt umgänge. Hela den stora måltiden var beställd på hotell. Det hände allt 1911 och har bara hänt en gång som jag varit med. Ja sittande bord räknas som det finaste, men var svårt att realisera på de flesta ställen. Ett stort dukat bord i stora rummet där gästerna går fram och tar sin mat och sen går ut i andra rum eller också i stora rummet, var det finns plats och äter där. Det är lättare ordnat och fordrar mindre betjäning. Så långt jag kan minnas tillbaka har man vid gillena, stora och mindre försökt ordna med blommor, bordlöpare och servetter och bestick, --med knivar, gafflar skedar stora och små, det ligger i regel på varje ställe. de sakar har inköpts till en del och en del har man fått som presenter.

11
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:12.

12
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Placeringskorterna är däremot inte så vanliga precis, möjligen vid bröllop --och de förekommer inte så ofta-- men sällan vid begravningar. Hur dags man brukade bjuda till de olika kalaserna? Ja var det begravning så var tiden angiven när den skulle hållas i kyrkan, och det var vanligen på e.m. kl 13-14--15 sällan senare och middagen därefter, vanligen en och en halv timme senare. Till annandagsmiddag bjöds man till kl 17--18 men inte senare. Det var skam att komma för sent till en middag och det aktade man sig för. Klädseln. Ja, till bröllop blev det alltid angivet hur klädseln skulle vara, och det rättade man sig efter lojalt. frack eller kavaj. Stod det klädsel "kavaj" så tog man vanligen mörk kostym, vit skjorta och ljusgrå slips-eller svart. Stod det ingenting alls om klädseln på bjudningen så tog man vanligen en mörk kostym -den bästa man hade.

Vid sekelskiftet var det fattigt överlag bland allmogen. Vid begravningar var det visst inte alla som var så sorterade med kläder, att de hade lång svartrock eller hög hatt. Men det gick med plommonstoppså och i sämsta fall slokhatt om det var svart. De gifta karlarna hade i regel en "Brogemanskostym" och det fick räcka livet ut till

ACC. N:R M. 16846:13.

helgdagsbruk . De gamla "ungkarlarna" hade egentligen aldrig haft anledning till att skaffa sig svart kostym , möjligen hade han köpt en sådan på auktion . Det var inte bara de olika byskräddarnas snitt, som kunde avläsas vid dylika tillfällen ,även mycket gamla årgångar kom fram. Svart tyg har en viss benägenhet att skifta i grönt efter många år . Skiftningarna kom till synes även hos kvinnorna som var i samma dilemma som männen när det gällde kläder.Silkesschaletten dugde i alla fall ,även om man fick se om fransen en smula före användandet. Vem tog emot gästerna ? Ja vid en större tillställning hade man en manlig medhjälpare som hade uppdraget att ta emot gästerna. Hälsa välkommen ,biträda med att ta hand om ytterkläderna och hänga dem undan . Ordna med sittplatser och för övrigt se till att allt löpte smidigt och bekvämt. Var det på ställe där man gagnade starkvaror så var han traktör också . Förekom förning ? Ja ända fram till omkring 1907 . Sedan började den sedan att ebba ut. Det var stora sockerkakor i två a tre våningar , tårtor , och var det någon som ansåg att det kunde bli för många bakverk tog man med sig en blomma som kunde pryda något av borden.

13
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:14

Har tidigare nämnt att de många sockerkakorna och tårtorna åt man egentligen inte på stället, Gästerna gick rundan kring det långbord där kakorna stod uppställda och tog en bit av varje som man stoppade ner i en papperspåse och tog med hem till de hemmavarande. Någon diskussion om förningen hördes aldrig av. Det var vanligen upppassaren som bjöd till bords och var prästen närvarande läste han till bords och ibland någon annan religiös människa. Var det sittande bord, vilket inte hände så ofta—så satt prästen närmast värdfolket och sedan hade man parat ihop damer och herrar som man tyckte kunna passa samman vid samtal. Fruarna bytte män och herrarna bytte fruar vid sådana tillfällen. Det var ett besvärligt jobb att placera gäster både att maka ihop dem och placera dem i förhållande till värdfolket.

Var det gående bord som förut nämnts så bjöds damerna först och det var prästfruar och nämndemansmoror och för övrigt de äldre som skulle gå först. De var lite blygsamma och låtsades vilja föra fram en annan så där i början -- sedan gick allt av sig själv. Var det barndop skulle gudmodern gå först o,s,v. ~~M~~ Nog hölls det tal också och den som satt närmast värdfolket var självskrivet till att tacka

14
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16846:15.

för maten. Det var inte ovanligt män och kvinnor delade på sig under måltidens gång . Herrarna satt och rökade och pratade och talade om vad de varit med om . Affärer, prispolitik .och annan politik. Damerna talade om sitt om hur man vävde om hur det lyckats slakt som skulle göras iordning och rätt gärna om det yngre folkets giftermålsplaner. De här skildrade gillena de förekom stax före och efter sekelskiftet. och 1914 upphörde de så gott som allmänt. Kristiden medförde ransonerings på allt matnyttigt och att ställa till någon bjudning under den tiden var ogörligt. Byalaget i sin gamla ordning upphörde också . Familjerna umgicks mera efter som de hade intresse gemensamt.

Föreningslivet antingen det var en nykterhetsorganisation man tillhörde eller en religiös förening eller annan sammanslutning och avståndet betydde inte så mycket, med bilarnas hjälp gick det lätt att träffas. Begravningsmiddagarna i sin gamla form har upphört .Man bjuder kaffe efter begravningen i de flesta fall på hotellet eller på vår fina bygdegård i Vannaröd. Det är mycket sällan det blir någon begravningsmiddag i hemmet .den bjuds i så fall på ett näringsställe.

Så är det också med brölloppen ~~beställda på~~ middagen beställes på hotellet eller på Bygdegården.
ställes

15
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND.

Pilgrupp 16

M.16846 : 16.

L

Svar på skrivelse från Folklivsarkivet i Lund av den 3/9 1967

"Brogemanskostym" . Ordet torde behöva en förklaring förstår jag.
När folk gifter sig talar man alltid om Brud och Brudgum . Brud har
det alltid hetat i folkmun även i dagligt tal . Men brudgum sa man
inte i vardagsspråk, då blev det Brogeman och det var så vanligt
att om man sa brudgum lät man särskilt högtidlig. När en bondson ,
dräng eller vilken annan som helst av det vanliga folket skulle
gifta sig ,då skaffade han sig en "Brogemanskostym " och det var
sällan frack -den var alltför fin tyckte man - men en bonjour ,en
lång svart rock med tillhörande väst och byxor. Denna Bonjuor
hängde man in och tog fram den endast vid högtidliga tillfällen
såsom vid begravningar och bröllop . Detta gjorde att en sådan
svart kostym varade hela livet ut,för folk i allmänhet allt förut-
satt att man inte ändrade formen och blev tjock på äldre dar.

Själv skaffade jag mig en Bonjuor rätt tidigt därför att jag av

7/8-67

17

M. 16846:17

2

någon anledning tidigt brukade vara med på begravningar och alltså tidigt behövde en svart köty. När jag sedan gifte mig första gången 1916 i november skaffade jag mig en frack och den har jag och använder ännu ,fast med lite besvär då jag numera är lite fyl- ligare än för 50 år sen. Det där att gömma sin svarta kostym för att vara ett helt liv gjorde att man vid begravningar förr -vid sekelskiftet kunde få se underliga kostymeringar. Någon hade smala byxben som satt hårt åt benen efter det mode som var brukligt när de syddes. En annan hade byxor som var vida upptill vid höfterna och vida nere vid foten men avsmalnade vid knäet -.Rockarna var också av olika snitt med långa rockslag och helt korta sådana . med sammetskrage baktill och utan sammet. o.s.v. De olika byskräd- darnas snitt kom också till synes.Om skräddarna har jag skrivit i annat sammanhang. Petter-Skräddare i Ella hade sin stil .De var mycket välsydda han kläder men satt snävt åt ,medan Palmkvist i Sösdala hade motsatt inställning i fråga om syeri ,hans kläder

18

M. 16846:18.

Högtids

3

rymliga . Allt det där gick att avläsa vid en (samling) .

Kalasen : Ja till begravningarna bjöds-som tidigare nämnts- byns folk som bodde närmast till jämte släktingar till den döde. Vid en sådan bjudning gick man inte förbi någon i vanliga fall och det gjorde att en del gamla kom med som vanligen inte var med i festliga sammanhang , med andra ord sagt -det var ovana både vid sällskapet och vid maten. Det kunde bli ett problem för dem. Sålunda hörde jag berättas om en gumma borta i Ynglingarum som på gillesbordet fick syn ett stort fat med ~~sillsallat~~ sillsallat ,Det såg rött och grannt ut (hackade rödbetor m.m.) och hon tog för sig en bra portion i hopp om att der något gott. Men sillsallaten föll henne inte i smaken . För att bli av med sillsallaten gick hon fram till gillesbordet och föste av den igen där hon tagit den. Resultatet blev att sillsallaten blev orörd i fortsättningen.

I det dagliga levde man på enkel kost -bra och hälsosam förstås- och när man så kom till ett rikt sorterat gillesbord tog man

19

M. 16846: 19.

4

för sig ordentligt utan tanke på att magen senare kunde reagera. De där konstiga rätterna på smörgåsbordet ville man gärna smaka och följdén blev att en och annan fick ärende ut för att ordna med den mat man ätit- om den gick baklänges eller fick sin naturliga utgång-? Samvaron kunde ju också bli lite ovanlig för många . Vid ett tillfälle var det en gumma och hennes man med på en begravningsmiddag i Ljungarum -här i socknen-- Gumman glömde att ta av sig galoscherna utan gick omkring i den stora samlingen och hälsade på värdfolk och gäster . Hon pratade rätt högröstat och när hon gått rundan och kom till dörren igen -sa hon högljut : jag får verkligen be om ursäkt jag har glömt att sätta mina galoscher.

Nämnde kanske förra gången att efter hand som föreningslivet kom i gång med föreningar av olika slag . Då slöt man sig samman allt efter intressegemenskap och om man bodde lite åtskilt gjorde det inte så mycket sen bilarna kom i gång och blev vanliga. En av de äldsta föreningarna var just de frikyrkliga och det var ett folk

20

M. 16846:20.

5

som höll samman i gemensam tro och i gemensamt arbete och offer. I äldre tider att de olika missionsförsamlingarna ordnade till ett större möte under sommaren . Då var det möte både på f.m. och e.m. med middagsuppehåll , mitt på dagen . Mötena planerades så att de inte kolliderade med varandra utan detta frikyrkofolk hälsade på varandra liksom släktingar . Den missionsförsamling som höll missionsmöte var liksom värdfolk för de tillresande och varje hem som hade möjlighet därtill tog emot en del gäster den dagen och hade "högmiddag" för dem . Dem som blev bjudna bjöd igen när det var deras tur att hålla missionsmöte hemma hos sig. Den sortens möten har numera försvunnet nästan helt . Blir det missionsmöte, blir det endast på e.m. och efter mötet ordnas med gemensamt kaffex för alla besökare. Det rör på även på detta område och de där bondskjutsarna som kom, med hela familjen med var en vacker syn i fager sommartid . Även på detta område har det skett förändringar . De små missionsförsamlingarna har blivit än mindre och i många fall helt

21

M. 16846:21.

6

upphört och des fåtaliga medlemmar har slutit sig till de större.
mera centralt belägna församlingar . Dessa har numera stora loka-
ler-sångkörers och hornmusikars och samkvämslokaler och sker det
ofta ~~xx~~ serveringar i samband med större tillställningar -centrali-
sering även på detta område.

Med hjärtlig hälsning .Sösdala den

7/8 1967

Nils Månsson

Vet inte om Folklivsarkivet har reda på att jag förra hösten gav
ut en liten bok benämnd "Efterskörd" . Den handlar om bygdens liv
byaliv ,enskilda människöden ,om fattigvård m.m. Den är på 208
sidor och har en del bilder.Finns endast inbunden. Har gett ut den
i egen regi . Har knappast råd att ge bort den .Kostar 18 kr +oms.